

Йордан Радичков

Яйцето

Всеки на тоя свят се е появил различно. Тревата най-напред си показва носа от земята, източва го нагоре и тъй си остава – само с един зелен нос; ни уши у нея, ни крака, ни човка, а само тоя зелен нос. Дървото и то никне като тревата, само че е много по-голямо и цялото се покрива със зелена перушина. Наесен перушината на дървото опада и то голо-голеничко цяла зима трепери на студа. Ние, врабчетата, му казваме да не си маха перушината, та да не студува през снеговете, но мигар можеш да кажеш нещо на дървото и то да те разбере. Дървото си остава дърво, сто години да ходи на училище, пак нищо няма да научи със своята дървена глава, макар че то и на училище не ходи. Но дървото е добър съсед и ако си направите гнездо в него, то ще скрие гнездото в зелената си перушина и ще ви пази от зли очи, от прашки, от лоши деца и от котките.

Казах в началото, че всеки на тоя свят се появил различно. Аз, преди да се пръкна, дълго време живях в яйцето. Да не ти дава господ да живееш в яйце. Вътре тъмно, ни прозорец има, ни врата има, на това отгоре е и толкова тясно, че човек няма къде да се обърне, ами седи по цял ден и по цяла нощ и не знае навън ден ли е, нощ ли е, слънце ли грее или пък навъсени облаци ходят навъсено по небето.

Оня, който е бил затворен, най-добре разбира жаждата за свобода. Щом усетих, че в мене всичко заякна, реших да разбия затвора. Почнах да опитвам с човката, стените на яйцето твърди, по-твърди дори от камъка. Не бях свикнал с такава работа, за първи път в живота си разбивах стените на тоя тесен затвор и човката ужасно много ме болеше, дори на сън ме болеше, когато речех да подремна, но не се отчайвах, а малко подремна и пак започвам да разбивам стените. Три седмици време се мина и една сутрин, както разбивам с човката тавана на затвора, чувам едно силно: хряас!, и яйцето се разполови на две.

Навън слънце блести, птици всякакви хвъркат, насекомото и то хвърка – блажена работа. Оглеждам се и виждам, че край мен в гнездото лежат още яйца и от тях се носи писукане. Навеждам се над най-близкото яйце и почуквам с човката също като по морз: чук... чук-чук, и врабецът, дето е вътре, ми отвръща с почукване и ми обяснява, че иска да излезе на свобода. Запретвам се аз тогава и като започвам един бой с човката, врабецът вътре се окуражи, щом разбра, че му идва подкрепление, почна и той да удря и подир малко затворът се превърна в развалини, а ние двамата ликуваме, застанали до колене в развалините.

По това време около нас почнаха да се разбиват и другите яйца и от всеки затвор излизаше по един пухкав врабец, да му се ненагледаш. Личуваме ние в гнездото, че сме излезли най-после на свобода, но сред

ликуването дочуваме и нечий стон. Обръщаме се да видим откъде идва стенанието и виждаме, че един врабец успял да си покаже само главата навън, шията му притисната и не може да излезе от затвора... Врабецът си върти шията и подвиква: чир, чир! Захванахме се тогава всичките, та го освободихме, и врабецът много ни благодари, защото без нашата помощ едва ли щеше да излезе на бял свят. Той беше малко слаботелесен врабец и ние всички единодушно му дадохме името Чир.

Чир беше много странен врабец. Макар и слаботелесен, той се отърси, покачи се на ръба на гнездото и поиска веднага да почне да хвърчи. Как така ще хвърчиш!, казвам му и го смъквам обратно в гнездото. За да хвърчиш, най-напред трябва да си смениш пуха, да ти поникнат пера и да заякнат крилата ти. Чир се опъваше, но като го ударих с човката по главата, млъкна и веднага се съгласи. Оттогава съм забелязал, че когато човек не разбира от дума, трябва да го удариш по главата, за да разбере. Чир беше точно такъв – ако му кажеш с дума, няма да разбере, а ако го удариш по главата, разбира веднага. Не зная как е при вас, хората, но при нас е така. Когато всички излязохме на свобода и напълнихме гнездото догоре с врабци, видяхме, че са останали още две яйца. Отивам аз до едното, почуквам го леко, дано ми се обади никой отвътре, но отвътре не иде никакъв звук. Почуквам по-силно и пак се ослушвам – и пак нищо. После извиках: Ти, който си вътре, човек или звяр, обади се! Ни човек, ни звяр, нищо се не обажда. Другите врабци също почнаха да чукат по стените на яйцето, но пак никой не се обади. Тогава ние разбрахме, че това яйце е запъртък. Винаги, където има много яйца, ще излезе и по някой запъртък. Добре че хората не се мътят като нас, иначе току-виж че и при тях може да се случи някой запъртък!

Следващото яйце мълчеше, затуй почукахме и него. Щом почукахме, отвътре се обади много сърдит глас: Драги ми господине, викаше сърдитият глас, не можеш ли да почукаш по-леко! И като каза това, она отвътре счупи яйцето и се из-мъкна навън, ама кисел, кисел, та не ти се ще даже да го погледнеш. Я се отмести, драги ми господине, бутна врабецът едно от врабчетата, да видя какво минава навън под гнездото. Добре де, защо се блъскаш?, го пита врабчето, а новакът хич и не го поглежда, а му говори, обърнат гърбом към него. Драги ми господине, аз не съм се пръкнал на тоя свят, за да ми се правят забележки! Да, драги ми господине!

Тоя врабец ние нарекохме Драги ми господине. По-нататък ще ви занимавам и с него, но сега не мога наведнъж да разкажа за всички врабчета, а ще трябва да описвам едно по едно събитията, тъй както са

се случили, и дано не пропусна нищо. Защото дори на едно врабче може да му се случи понякога да забрави, тъй както и на вас ви се случва понякога да забравите. А особено пък ако човек е гладен, съвсем ще забрави всичко. Затуй, преди да продължа нататък, ще седна да закуся с ей това насекомо... Някой каза ли ми: Добър апетит! Благодаря, желая и на вас добър апетит!

КРАЙ

© Йордан Радичков

Източник: Словото

Набиране: Мирослава Георгиева

Издание: Йордан Радичков. Ние, врачетата. Разкази, „Народна младеж“, С. 1968

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11489>]